

Sulyok István
Református Általános Iskola
4138 Komádi,
Dózsa György utca 1.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2015

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	4
NEVELÉSI PROGRAM	7
I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	10
I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink	10
I.2. Feladatok.....	12
I.3. A célok és feladatok megvalósítását segítik:	12
I.4. Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos:	13
I.5. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai.....	13
II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
III. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	17
III.1. Az egészségnevelés célja	17
III.2. Egészségnevelési feladatok	18
III.3. Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések.....	19
III.4. Elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	19
III.5. Mindennapos testmozgás	20
III.6. Segítő kapcsolatok, partnerek	21
IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	22
V. A pedagógusok helyi intézményi jogai, feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	24
VI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	26
VII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	30
VIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	31
IX. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	32
X. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	35
XI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	36
HELYI TANTERV	39
1. A választott kerettanterv megnevezése	40
2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása	43
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét	44
4. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	45
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	51
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	52
7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	52
8. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei.....	61
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	62
10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	63
11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	63
12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	66

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	67
14. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különböző vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel	68
15. Az iskola egészségnevelési programja:	69
Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések.....	72
16. Az iskola környezeti nevelési elvei	72
Záró rendelkezések.....	76
1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának rendje:	76
2. Legitimációs záradék.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Mellékletek.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

BEVEZETŐ

Utalások szerint Komádiban a XVII. századtól, bizonyítottan pedig az 1740-es évektől működött iskola az egyház fenntartásában. Ezek részeként építette a Református Egyház a Dózsa úti iskolaként ismert épületet is, mint ahogy 1929-ben a jelenleg Petőfi utca 62. szám alatti iskolaépületet. Az 1920-ban létrehozott iparostanonc iskola is a Református Egyházközség fenntartásában működött. Az egyházi intézményeket azonban – így az iskolát is – 1948-ban államosították, az egyházközséget mint iskolafenntartót vagyonától megfosztották.

A Komádi Református Egyházközség azonban azt ezt követő évtizedekben is folyamatosan megújulva, küldetésében: az evangélium hirdetésében, a település lelki életének gondozásában meg nem lankadva végezte szolgálatát.

2015. február 15-én az egyházközség elöljárósága látva a város megújulás iránti igényét, meghallva a lakosság kérését és engedve Krisztus Urunk missziói parancsának: „...tegyetek tanítványokká minden népeket...”, úgy határozott, hogy iskolát alapít. Kinyilatkoztuk, hogy felelősséggel tartozunk szűkebb hazánk, Komádi sorsa iránt is! Nem lehet tétlenül nézni az egyre nagyobb mértékű elvándorlást. A reggelente más faluba induló iskolás gyermekek helyett egy helyben lehetséges választási lehetőséget kívánunk létrehozni. Egy olyan intézményt, ami a növendékeket az evangéliumi hit- és erkölcs szellemében nevelve, hazánk hűséges, áldozatkész tagjaivá, becsületes, szorgalmas polgáraivá kívánja formálni.

A Komádi Református Egyházközség elhatározta, hogy intézményt alapítva részt vállal a város fiatalságának nevelésében-oktatásában, szerepet vállal a köznevelési alapfeladatok ellátásában. Az intézmény az 1700-as években alapított Komádi Református Iskola szellemi örökösének tekinti magát. Az iskola felmenő rendszerben indul a 2015/2016. tanévben 1-3. évfolyamon egy-egy osztállyal. Komádi Református Egyházközség Presbitériuma 2015. június 14. napján elfogadott alapító okirat fontosabb ismérvei:

1. Az intézmény neve:

Sulyok István Református Általános Iskola

2. Az intézmény alapítójának neve és székhelye:

Komádi Református Egyházközség
4138 Komádi, Dózsa György utca 3. szám

3. Az intézmény feladatellátásának helye, székhelye:

4138 Komádi, 1301/4 hrsz.
Dózsa György utca 1.

4. Az intézmény típusa: általános iskola

5. Az intézmény alapításának éve: 2015.

6. Az évfolyamok száma: 1-8. évfolyam

7. Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám: 216 fő

8. Az oktatás munkarendje: nappali rendszerű iskolai oktatás

9. Az intézmény alapfeladata: általános iskolai nevelés-oktatás

10. Törvényességi ellenőrző szerv: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal

11. Egyházi felügyeleti szerv: Tiszántúli Református Egyházkerület Tanügyi Hivatala
4026 Debrecen, Kálvin tér 17. szám

Küldetésnyilatkozat

Intézményünk feladatának tekinti az általános iskolai nevelés és oktatás keretében, hogy tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek alapjainak elsajátítása révén azok tisztelőjévé, a haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni.

Az intézmény feladata, hogy református tanulóit egyházunk hitvalló tagjává, a nem református tanulóit-vallásuk szabad gyakorlása mellett-saját felekezetük és az ökumenikus értékek megbecsülésére nevelje.

A Sulyok István Református Általános Iskola és fenntartója nyitott a családok partnerségére, a hátrányos helyzetű gyerekek befogadására, a civil szervezetekkel való együttműködésre a református egyház normái, az egyházközség által preferált értékek mentén.

Jövőképünk

Iskolánk a **református egyház által fenntartott, 2015. szeptemberétől induló 1-3. évfolyamot felmenő rendszerben kiteljesítve, 1-8. évfolyamos** nevelési-oktatási intézményként működik, tartósan 200 fő körüli létszámmal. A nevelőtestület és partnerei – a családok, az óvoda, a partnerintézmények és a civil partnerek együttműködése következtében megvalósuló kooperáció, a **tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat**, ill. az **egyéni adottságokhoz szabott tanulás-tanítás gyakorlatunk** eredményei következtében **az osztálylétszámok optimálisak, tanulóink megállják a helyüket a továbbtanulásban.**

A **nevelőtestület módszertani felkészültsége** aktív tudáselemekkel bővül, mely révén megalapozzuk a mérés-értékelési kultúrát, az életvezetés és a mentális kultúra közvetítését elősegítő ismereteinket, kibontakoztatjuk az IKT kompetenciáinkat, a református szellemisség jegyében.

A **tanulói önkiszolgálásra épülő munkára nevelés**, a praktikus ismeretátadás meghatározó hatással lesz az iskola környezetkultúrája, a környezet megbecsülésére. A nevelőtestület az iskolafejlesztő munka eredményeként motivált lesz, megfelelő figyelmet szán az önértékelésre, egymás munkájának követésére, segítésére.

A Sulyok István Református Általános Iskola 2020-ra a szülők, a város közössége számára elfogadott, a református nevelés-oktatás elismert intézményévé válik, az itt tanuló fiatalok méltán lehetnek büszkéek azokra az alapokra, amellyel életük következő szakaszába lépnek.

NEVELÉSI PROGRAM

A Magyarországi Református Egyház nevelési célkitűzéseinek érvényesítése az iskola pedagógiai gyakorlatában

A Magyarországi Református Egyház az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján köznevelési intézményeket tart fenn.

Az egyházi szabályozás nem lehet ellentétes a magyar alkotmányos rend szerint hozott jogszabályokkal, így ez a jogharmonizáció segíti elő az állami és egyházi intézmények által közvetített alapműveltséget, a tantervek alkalmazását, az iskolák közötti átjárhatóságot.

A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református iskola, Jézus Krisztus missziói parancsa szerint: „... **tegyetek tanítványokká minden népet...**”(Mt 28,19)

A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a kereszteleési ígéretüket, amely szerint „úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával önként tegyen vallást hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség, olyan pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életükkel, mindennapi megnyilvánulásukkal keresztyénné kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban, olyan tanítványokat nevelve, akik:

- a magyar kultúrát megismerik, ápolják, képesek gazdagítani
- szeretik hazájukat, a magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra képesek
- tudják, hogy Kiben és miért hisznek
- képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni
- törekszenek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására
- jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a valódi értékek felismerésére és tisztelésére
- a különböző műveltségterületeken és művészetekben az alapismeretek megszerzésére
- testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, szolidaritásra
- a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban **a más felekezetekhez tartozó diákjait is öntudatos magyar keresztyénekké** kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tisztelését.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

A hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon kívül a nevelés-oktatás valamennyi színterén, a közösségi alkalmakon törekszünk a hitélet és a tanulás-tanítás összhangjára. Ennek érdekében az iskolai élet megszervezésében a következőket alkalmazzuk:

- a tanítási napok áhítattal kezdődnek
- a kötelező hit-és erkölcsstan és az egyházi énekóra beépül az órarendbe
- megemlékezünk iskolai keretben vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről
- a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásai alapján választjuk meg
- a magyar, a történelem, az ének helyi tantervekben a bibliai ismeretek is helyet kapnak.

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény;
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAT);
- 1995. évi I. törvény a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye (a továbbiakban: RefKnt.);
- a Magyarországi Református Egyház 2013. évi VI. törvénye a Református Hittanoktatásról szóló 2007. évi II. törvény módosításáról (a módosítással egységes szerkezetben), (a továbbiakban: Htv.);
- a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- a Sulyok István Református Általános Iskola alapító okirata (melyet a Komádi Református Egyházközség Presbitériuma 2015. június 14. napján 7/2015 sz. határozatával elfogadott el)

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

„..... tegyétek teljessé örömeimet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek.” (Fil. 2,2)

I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A nevelő-oktató munkánk középpontjában az egyetemes és a magyarsághoz kötődő kultúra átadása, a komplex személyiségfejlesztő munka áll. Ennek során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör megteremtése
- gyermekszereteten alapuló és a gyermeki jogokat tiszteletben tartó pedagógia alkalmazása
- egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód megvalósítása
- egymás tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- a test és lélek harmonikus fejlesztése
- szokásautomatizmusok kialakítása
- a tevékenységközpontú tanulás-tanítás megvalósítása
- a természet és az ember szeretetére nevelés
- az alapvető emberi erkölcsösségre nevelés, úgymint:
  - becsületesség
  - őszinteség
  - igazságosság
  - tiszta erkölcs
- a tudás, a munka, az értékteremtés tiszteletére és megbecsülésére való nevelés
- a közösség normáit elfogadni tudó attitűdök kialakítása
- emberközpontúság: komplex személyiséget formálunk, amelyben az egyén kibontakoztatása mellett a theocentrikus világnézet megismerésén van a hangsúly.

Ennek érdekében:

- Igyekszünk megteremteni azokat a feltételeket, nevelési légkört, amely biztosítékot jelent tanulóink testi – lelki, közösségi nevelésére,
- Prioritásként kezeljük az egyénre szabott nevelést, a személyes odafigyelést, az egyéni fejlesztést, mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén,
- Nevelő-oktató munkánkat szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a közvetlen partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.

- A szilárd alapkészségek megalapozása mellett alapvető küldetésünk tanulóink közösségi nevelése, társadalmi szocializációjának elősegítése, praktikus szemléletre, egészséges életmódra nevelése.
- Nevelőmunkánk során arra törekszünk, hogy a megszerzett tudás alkalmazását elősegítsük a családban, a munkatevékenységek, a közösségi feladatok, a hitélethez kapcsolódó programok során.
- Ápoljuk a nemzeti, települési hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.
- Nevelő-oktató munkánk során kiemelt figyelmet szentelünk az esélykompenzációnak, a kompetencia alapú tudás fejlesztésének, a praktikus tudás átadásának, alkalmazásának.

Az iskolánk pedagógusai célként fogalmazzák meg a következőket:

- a. Az intézmény nevelő-oktató munkájának alapvető célja, hogy a nevelésben igaz értékeket közvetítsen, a rábízott gyermekeket egységes szellemben nevelje.
- b. Az intézményünkben tanuló különböző képességű, szocializációs háttérű, testi fejlettségű gyermekek a komplex személyiségfejlesztés által a jövő társadalmának hasznos és kiegyensúlyozott tagjai legyenek.
- c. Az iskola tanulói művelt emberekké, az emberi értékek tisztelőjévé, egyházuk és a magyar nemzet hűséges tagjaivá váljanak.
- d. Céljaink között nagy fontossággal bír növendékeinkben felkelteni a tudásvágyat és megalapozni a magas szintű önművelés igényét, valamint rávezetni őket a világ megismerésére.
- e. Célunk, hogy minden tanuló korszerű anyanyelvi, matematikai, idegen nyelvi és informatikai, természettudományi ismereteket, továbbépíthető alpműveltséget kapjon.
- f. Célunk az, hogy megláttassuk és továbbfejlesszük minden gyermekben ön-értékét, világképét, társadalmi viszonyulásait.
- g. Gyermekeinket empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására neveljük.
- h. Minden gyermek számára biztosítunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő tevékenységi formákat.
- i. Elősegítsük a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődését.

- j. Önálló életre nevelés megalapozása, a tanulásmódszertan, az elemi termelési, háztartásökonómiai ismeretek elsajátítása.
- k. A legfontosabb állampolgári szerepek, munkaszerepek megismertetése, megalapozása.
  - Kulcskompetenciák fejlesztése:
    - anyanyelvi
    - matematikai
    - természettudományos
    - kulturális
    - szociális
    - esztétikai
    - önálló tanulás.

1.2. Feladatok

- a. Korszerű műveltség megalapozása, melyet tanulóink eszközként használnak a való világ megértéséhez, elsajátítva a permanens tanulás alapjait.
- b. Hazáját, szűkebb pátriáját ismerő és szerető, a nemzeti, lakóhelyi és iskolai hagyományokat ápoló fiatalok nevelése.
- c. Fontos a tehetségigéretű tanulók felismerése, kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő egyéni fejlesztés, és a hátránykompenzálás.
- d. Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, az elvárható szintű beszéd és íráskészség megalapozása.
- e. Feladatunk az 1-8 év folyamán, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a testedzés és a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásaival.
- f. Elvárás az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése a kerettantervi követelményeknek megfelelően, gyakorlatorientáltan.
- g. Elengedhetetlen az informatikai jártasság fejlesztése, a számítógép technikai kezelése, az internet felhasználói szintjének folyamatos fejlesztése.
- h. A problémamegoldó gondolkodás megalapozása, az információk értelmezése és feldolgozása
- i. Egészséges életmódra, családi életre nevelés
- j. Környezeti, a természeti és épített környezet védelmére nevelés

1.3. A célok és feladatok megvalósítását segítik:

- a tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek
- a hozzáadott értékű mérés- értékelés
- a sokoldalú módszertan a nevelő-oktató munkában
- az egyéni igényekre alapozott személyre szabott fejlesztés

- a közösségfejlesztést szolgáló eljárások, nevelési módszerek.

1.4. Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos:

- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulási problémák idejében történő felismerésével, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- Differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásra, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása,
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata.
- A hátrányos helyzetű és a tanulási kudarcai miatt segítséget igénylő tanulók esélykompenzációja, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazása
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok alkalmazása
- Komplex intézményfejlesztés megtervezése és megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztése, a pedagógiai szemléletváltás és korszerű gyakorlat érvényesítése
- Következetes, az egyéni és az életkori sajátosságokra alapozott elvárások érvényesítése, személyre szóló folyamatos ellenőrzés, értékelés.
- A fenntartói órakeret terhére tervezett fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése a lemaradó tanulók számára.
- Tehetségígéretű tanulók felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és segítése.
- Városi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések szervezése, a korosztályi közművelődést elősegítő szabadidős programok (szünidei táborok, közművelődési programok szervezése).

1.5. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, tanulás-szervezési eljárások megválasztásánál alapvető szempont, hogy nevelőtestületünk módszertani felkészülése során a tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat érvényesítését tekinti kiemelt feladatának. Ennek érdekében a módszerek, eszközök megválasztásában kiemelt szerepet kap:

- tevékenykedtetésre, az önálló kutatómunkára épülő tanulásszervezés,
- a témahét és a projektoktatás alkalmazása,
- a tanulói kísérletek, terepgyakorlatok, tanulmányi séták,
- az info-kommunikációs eszközök, a számítógép és az internet alkalmazása a tudásszerzés, az önálló kutatómunka alkalmazása során.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik a pedagógusok által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. A munkánk során alkalmazott eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaikhoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, valamint a közösen kialakított nevelési elvekhez, tanítási gyakorlathoz.

Alkalmazott módszereink:

1) A meggyőzés módszerei:

- oktatás
- példaképállítás
- beszélgetés
- tudatosítás
- bírálat, önbírálat

2) A tevékenység megszervezésének módszerei

- ellenőrzés
- értékelés
- követelés

3) Ösztönző módszerek

- ígéret
- biztatás
- elismerés
- dicséret
- jutalmazás (szóbeli, írásbeli, tárgyi stb.)
- osztályozás
- helyeslés
- bátorítás

4) Kényszerítő módszerek

- kérés
- figyelmeztetés
- felszólítás
- követelés

5) Veszélyeztetést gátló módszerek

- állandó felügyelet
- ellenőrzés
- tiltás

- áttérítés más tevékenységre.

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

*„Mert példát adtam néktek, hogy a miképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek. „
Jn. 13, 15*

Pedagógiánk jellemzője, hogy az általános emberképtől haladva ragadja meg az egyedi emberben a személyességet, a személyesség kapcsán pedig a személyiséget. Pedagógiai gyakorlatunknak ugyanis a személyiségfejlesztés, azaz az egyén lehetőségeinek viszonylag teljességre törekvő kiaknázása a vállalt küldetése, melynek feltétele a személyes ember sokrétű, alapos és teljes megismerése és megértése.

A személyiségfejlesztés során igényes, magas színvonalú fejlesztő feladatokkal szembesítjük tanulóinkat, tekintettel az érési folyamataikra, és széles körű, mindent megismerni akaró érdeklődésükre, kíváncsiságukra, széles körben mozgósítható képességpotenciáljukra. Eközben figyelemmel kell lennünk arra, hogy világképüket és énképüket nemcsak a család, az egyház és az iskola, hanem más körülmények, a tömegkommunikáció is alakítja.

A tanulási folyamatokat átszövő személyiségfejlesztési feladatok különböző részfolyamatokból tevődnek össze, hiszen a tanulást, a valaminek a megtanulását a gyerek végzi, akinek a szükséglete, érdeklődése, képessége, magatartása, jelleme, identitása, világképe s attitűdje nagyban meghatározza a tanulás sikerét vagy kudarcát.

Ezekre kell befolyást gyakorolnia minden pedagógusnak a tanulási folyamatban, amikor a kultúra, a református vallás értékvilágát közvetíti, amikor a kultúra elsajátításában segíti és irányítja tanítványait.

1. A személyiségfejlesztés feladatai pedagógiai gyakorlatunk során

Pedagógiai gyakorlatunk során a tanuló személyiségének fejlesztése érdekében az alábbi feladatsoportokat vállaljuk:

- **A szükségletek fejlesztése** – melyek sorában kitüntetett szerepű a tanulás, mint munka, a szorgalom, az önállóság, önművelés, önkifejezés, a játék, a pihenés stb. szükséglete. Ezek a célkitűzések csak akkor realizálódnak, ha a képességeket és szokásokat is kifejlesztjük, azaz biztosítjuk, hogy a szükségletek kielégítéséhez nélkülözhetetlen tevékenységek, cselekvések belsővé váljanak.
- **Az érzelmek nevelése** – célunk nem kizárólag a sokoldalúan művelt, a műveltséget képességeiben realizálni tudó személy, hanem olyan személy is, aki érzelmeiben sokoldalú és gazdag.
- **Az érdeklődés fejlesztése** – feltétele mindenféle pedagógiai tevékenységnek, így az érzelmek, az akarat nevelésének, de a képességek fejlesztésének is.
- **A képességek fejlesztése**

A képességfejlesztés alapja, hogy tevékenység közben formálódik a személyiség, így a gyermek képességeinek elsajátíttatottsága szorosan összefügg az elvégzett tevékenységek mennyiségével és azok színvonalával.

Ahhoz, hogy az ember létezni tudjon, a változó feltételekhez képes legyen alkalmazkodni, hogy a társadalom szabályait elfogadja, négyféle általános képesség-rendszerrel kell rendelkeznie:

- a másokkal való kommunikációra
- a megismerésre, önmaga fejlesztésére
- képesnek kell lennie környezetének átalakítására
- mások irányítására, együttműködésre, együttélésre

s ezeken belül számtalan képességgel. A pedagógusnak komoly felelőssége van abban, hogy a napi munkáját áthassák tudatos képességfejlesztési elképzelései.

- **Énkép, önismeret**

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, és a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén önmagához való viszonyának kialakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

- **A magatartás befolyásolása**

Az illem, a jó modor tanítása, tanulása magába foglalja az illemszabályok megismerését, szóbeli megfogalmazását, alkalmazását a szerepjátékokban és a mindennapi élethelyzetekben iskolán belül és kívül egyaránt. A tanuláshoz és a tanításhoz tartozik az egyes emberek, illetve embercsoportok viselkedésének értékelése is.

Az illem, az önismeret és a társadalomismeret tanítása nagyban megkönnyíti iskolánkban a magatartásirányítással és magatartásértékeléssel összefüggő pedagógiai munkát.

- **Az akarat nevelése**

Az iskola a tanulók számára nap mint nap az ún. kényszertevékenységek sorát szervezi (pl. tanítási órák), melyekkel a tanulókat befolyásolt állapotba hozza.

A tevékenységek, cselekvések közben tisztázódik, kinek milyen az igény szintje, a kitartása, az önkontrollja; ki akaratgyenge, ki felületes, döntéseiben bizonytalan stb.

Az akaratnevelés célja, hogy a tanulók olyan képességeit fejlesszük, amelyekkel képesek lesznek céljaikat megválasztani, meghatározni, a döntéseiket előkészíteni és meghozni, valamint céljaikat megvalósítani.

- **A jellem nevelése**

A jellem az embernek a környezetéhez fűződő kapcsolatainak határozottságában, a cselekvésmódjában jut kifejezésre.

Ennek érdekében alapvetően ötféle hatás-együttest tervezhetünk:

- a) érintkezési és magatartási szokások kialakítását szolgáló gyakorlásokat és ellenőrzéseket;

- b) a környezetből kiinduló negatív, illetve utánzásra serkentő pozitív értékű példaképek elemzését
- c) erkölcsi meggyőződéseket megalapozó és megerősítő elemzéseket
- d) önelemzéseket és önértékeléseket
- e) jogszerű normatívák megsértésének következményeit tudatosító elemzéseket.

III. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A gyerekek hosszú időt töltenek az iskolában, az itteni életrend nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat. A családi környezet mellett itt nyílik mód az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Törekszünk a környezetünk folyamatos fejlesztésére, ezzel szeretnénk elérni, hogy az iskola az élet, a tanulás és munka egészséges színtere legyen.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok kipróbálásától és alkalmazásától.

III.1. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés **átfogó célja**, hogy elősegítse **a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását** annak érdekében, hogy képesek legyenek folyamatosan nyomon követni saját egészségi állapotukat, érzékeljék a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által **képesé váljanak az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.**

III.2. Egészségnevelési feladatok

Az iskolai egészségnevelésnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy egészséges életvitelük konkrét tevékenységekben alapozódhasson meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülni.

a. A tanórai foglalkozásokon a következő témák jelennek meg az életkori sajátosságokat figyelembe véve:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párhuzamos kapcsolatok,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- az egészséges életritmus megalapozása
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

b. Az egészségnevelés módszerei:

- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- szituációs játékok,
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon,
- sport, kirándulás, egészségnap szervezése,
- környezetvédelmi szakkör
- szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése.

c. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok,

Alapelveink:

- érték- és szokásrendszer megalapozása,
- a tanulók, a tantestület egészségének védelme, az egészség fejlesztése és az eredményes tanulás segítése,
- az együttműködés kialakítása a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, szülők, diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen,
- az egészséges étkezés, a testedzés és a szabadidő hasznos eltöltése,
- a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programok szervezése,
- tolerancia és segítő életmód,
- az egészség és a környezet összefüggései,
- problémamegoldó gondolkodás, döntőképesség,

Fontos, hogy az egészségfejlesztés, és ennek egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az **egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányuljon.**

Ide tartozik:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltés,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiénia,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- egészséges, biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- társas kommunikációs készségek fejlesztése.

A programban minden pedagógusnak be kell kapcsolódnia, hisz ez a feladat **közös problémakezelést és egységes viszonyulást** igényel.

III.3. Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések

A prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos mérések elvégzése után az információk feldolgozása, a helyzetkép felvázolása, a feltételrendszer elemzése következik. Ez alapján fogalmazódnak meg a célok.

Az ellenőrzés, értékelés a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálatát jelenti. Évenként egyszer átfogó értékelést végzünk, így újabb információkat kapunk. Követhetővé válik, mi az, amit meg tudtunk valósítani, melyek voltak a sikeres tevékenységek. Ezek alapján módosítható a célkitűzés, megváltozhatnak, eltolódhatnak a hangsúlyok.

III.4. Elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít.

Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

- a) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;

- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- b) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismeretekben részesüljenek
  - a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

c) Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a tanulók számára.

III.5. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a 6-14 éves populáció felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A./ Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban.
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon.
- Minden testnevelés órán legyenek gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok.
- Gyógytorna gyakorlatok.
- Minden testnevelés óra – testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása.
- A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük elő tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.
- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos (Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor).

B./ A mindennapos testedzés formái

A 2015/2016-os tanévben valamennyi évfolyamon heti 5 testnevelés órára kerül sor.

Sportköri, ill. tömegsport

Sportköreinket az adott tanév eleji igényfelmérés alapján szervezzük.
Lehetőségeink: kézilabda, labdarúgás

Szabadidő kibővítése

- a városi sportlétesítmények használata stb.

Úszásoktatás

Az iskola ajánlja a szülőknek, hogy az úszni még nem tudó 1-3. évfolyamos tanulók úszásoktatásban vegyenek részt. Az oktatást az iskola megszervezi. Az úszásoktatásban való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Nem kötelező a tanulók részére.

III.6. Segítő kapcsolatok, partnerek

- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- szülők, család
- iskolai szülői munkaközösség
- iskolaorvos, házi orvos, védőnő
- gyermekjóléti szolgálat, családsegítők
- rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi munkatársai
- ÁNTSZ
- gyülekezet, presbitérium

IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

*„Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok”
Jn, 13,35*

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanóra. **Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon** (kirándulás, tábor, szakkörök, gyülekezeti alkalmak...) törekedni a közösség formálására, a pedagógus irányításával, aki példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

1. Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető normáit, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg szerepét, helyét.
- Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg társai elfogadására, tiszteletére.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Tudjon utat találni, eligazodni az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Tudjon beilleszkedni a kisebb közösségekbe (osztály, csoport), de legyen nyitott a nagyobb közösségek irányába (iskola, egyház).
- Sajátítsa el a sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, nemzeti) feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

2. A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei

a) Hagyományőrző tevékenységek, ünnepeink:

Minden tanév folyamán iskolai megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- ⇒ október 6-a,
- ⇒ október 23-a,
- ⇒ március 15-e
- ⇒ karácsony, húsvét, pünkösd
- ⇒ a Nemzeti Összetartozás Napján (június 4-e),

Iskolánk református jellegéből adódóan a tanévnyitó- és tanévzáró alkalmain istentiszteletet tartunk, valamint a Reformáció emléknapja (október 31.) is iskolai ünnepnap.

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat (mely felmenő rendszerben majd a 4.-8. évfolyamok küldötteiből áll) munkáját a megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

c) Egész napos iskola: A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon az egésznapos oktatás keretében csoportok működnek, őszi, téli és tavaszi szünetekben is, ha azt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

d) Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a meghirdetett sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

e) Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

f) Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei végzik.

g) Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy pályázati forrás biztosíthatja. A szülők által finanszírozott tanulmányi kirándulás nem kötelező a tanulók számára.

(Ezeket a programokat csak akkor lehet a tanítási napok terhére megszervezni, ha a tanulmányi kirándulás tematikus, része a helyi tantervnek.)

h) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, ill. az iskola pályázati forrás biztosíthatja.

i) Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, ill. az iskola pályázati forrás biztosíthatja.

j) Könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon a városi könyvtár állományába elhelyezett könyvek segítik. A könyvtár szolgáltatásait egyéni és csoportos formában is igénybe vehetik tanulóink.

k) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – pedagógus felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

l) Hitéleti alkalmak: napi áhítatok, csendesnapok, istentiszteleti alkalmak (gyermek-istentiszteletek, missziós alkalmak)

V. A pedagógusok helyi intézményi jogai, feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

*„Ti magatok is mint élő kövek, épüljetekek fel lelki házzá...”
1 Péter 2,5*

1. A pedagógusok jogai

A pedagógusokat megilletik A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 63§ (1) bekezdésében felsorolt jogok.

2. A pedagógusok feladatai

- a) A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. A nevelő-oktató munka általános és az intézmény pedagógiai programja alapján a nevelés-oktatás során módszertani szabadságot élvez,
- b) Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a köznevelési törvény, a Református Oktatási Törvény, az EMMI rendelet, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, az iskola SZMSZ, a házirend, a szaktanácsadó/szakértő ajánlásai és az igazgató útmutatásai alkotják.
- c) Hivatásából eredő kötelessége, hogy fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét. Ennek érdekében használja fel az önképzés és szervezett továbbképzés alkalmait.
- d) Kollégáival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolattartása során érvényesüljenek a kulturált, pedagógiai hivatást tükröző érintkezési szabályok.
- e) Egész tanévi munkáját - munkatervben, tanmenetekben - megtervezi, amelyet a munkatervben meghatározott időpontig feletteseinek véleményezésre bemutat. Tanmenete alapján halad szaktárgyának tanításában. Kétheti óraszámnál nagyobb eltérést jelenti az iskola vezetőinek.
- f) Ellátja a nevelő-oktató munkával összefüggő feladatokat, különös tekintettel: a tanítás előkészítése, írásbeli dolgozatok, feladatlapok, munkafüzetek összeállítása javítása, ellenőrzése, szemléltető-, kísérleti- és munkaeszközök tanításra való előkészítése
- g) Köteles tanítványai munkáját folyamatosan ellenőrizni, értékelni. A félévi és év végi értékeléshez kellő számú, időben arányos eloszlású, különböző ellenőrzési

módszereken alapuló érdemjeggyel értékelni, az érdemjegyeket a naplóba beírni. (Szöveges értékelés az érintett évfolyamokon, tantárgyaknál.)

- h)** Részt vesz a javító-osztályozó vizsgák lebonyolításában.
- i)** A tanulók magatartásáról, neveltségi állapotáról folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököt és a szülőket.
- j)** Ellátja a pedagógusi munkakörrel járó adminisztrációs munkát, dokumentumok vezetését (haladási-, szakköri-, fejlesztési napló vezetése, stb.).
- k)** Részt vesz a munkaközösség és a nevelőtestület munkájában.
- l)** Szaktárgyával kapcsolatban fogadó órákon és szülői értekezleteken információt ad a szülőknek. A tanulókkal kapcsolatos tapasztalatairól folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököket, rendkívüli esetben az igazgatót.
- m)** Szaktárgyától függetlenül kötelessége a hivatástudatra, a helyes magyar beszédre, olvasásra és írásra, és általában a kifejezőkészség javítására nevelés.
- n)** Tartsa tiszteletben a tanulók emberi méltóságát és követelje meg magától, munkatársaitól, tanulóitól a pontos, fegyelmezett munkát és magatartást.
- o)** Kötelessége, hogy a tanulók kérdéseire, felvetéseire legjobb tudása, pedagógiai elhivatottsága alapján tárgyyszerű, eligazító választ adjon.
- p)** Köteles megjelenni az iskolai ünnepélyeken, értekezleteken, megbeszéléseken továbbképzéseken és a munkatervben rögzített, egész iskolát érintő rendezvényeken.
- q)** Beosztás szerint ellátja az ügyeleti szolgálatot, helyettesítéseket és felügyeletet. (óráközi szünetek, étkezések)
- r)** Munkája során köteles ügyelni szűkebb környezete (folyosó, tanterem, udvar) rendjére, tisztaságára, a tulajdon védelmére.
- s)** Óvja tanítványai testi épségét, tevékenyen segítse az egészséges életmódra nevelést. Lásza el a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatban előírt kötelezettségeit!

3. Az osztályfőnök feladatai

- a. Az osztályfőnök feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismerje a tanítványai személyiségét, segítse a tanulóközösség kialakulását.
- b. Tanév elején elkészíti osztályfőnöki éves nevelési tervét, és így biztosítja nevelőmunkája tervszerűségét. Közreműködik a neveltségi mérésekben.
- c. Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében irányító szerepet tölt be, együttműködve az osztály-diákönkormányzat tagjaival, szülői szervezet tagjaival.
- d. Lehetőség szerint látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító nevelőkkel.
- e. Szülői értekezleteket, fogadóórákat és lehetséges családlátogatásokat is kihasználva szoros kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, eleget tesz a rendeletekben foglalt értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek (pl. hiányzások, értékelések).
- f. Kellő információval kell rendelkeznie ahhoz, hogy a szükséges esetekben alapos értékelést tudjon készíteni a tanulókról. Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, fegyelmi helyzetét.
- g. Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához elemzi feljegyzéseit, kikéri minden hónapban az osztályban tanító nevelők, tanulók véleményét és ezek alapján dönt az értékelésről.

- h. Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelőmunkájának összehangolására.
- i. Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket (mulasztás, törzslap, bizonyítványok, statisztikai adatok stb.), havonta ellenőrzi, szükség szerint kiegészíti az ellenőrzőbe írt jegyeket.
- j. Figyelemmel kíséri, kezdeményezi és koordinálja osztálya tanulóinak a tanórán kívüli és - a meghatározott esetben - iskolán kívüli elfoglaltságait.
- k. A szülő kérésére egy-egy - de évente összesen három - napra távolmaradást engedélyezhet tanulóinak.
- l. Évente, tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai étellel kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a Házirendet.
- m. A Házirendben meghatározott módon jutalmazhatja, elmarasztalhatja tanulóit.

4. Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálására kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

VI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1. A halmozottan hátrányos, hátrányos tanulók segítése:

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók (HHH) és hátrányos helyzetű (HH) integrációjára vonatkozó különleges nevelési-oktatói tartalmakat magába foglaló speciális implementációjú programelemek olyan nevelési-oktatói programok, amelyeket az oktatásért felelős miniszter ad ki, s melyeket az iskola a helyi tantervébe külön beépít, így az a nevelési programba nem illesztendő.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket az egyéni teljesítmény mérések és az attitűdmérések során gyengeségként, fejlesztendő területként kimutathatók.

1.1.Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása; a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követéssel az egész tanév folyamán.

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések

November, február: értékelések, tájékoztatás a szülők számára

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések

Június: értékelések, tájékoztatás a szülők számára, a negyedéves értékelések lezárása.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek **differenciált tanulásszervezésben.**

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli, ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb.

A szülők szerepe, befolyásoló hatása is jelentős a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott, **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a fejlesztő pedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, érezzék, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

1.2.A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelniük:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,

- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

1.3. Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- negyedéves mérések (a tanuló önmagához képest mért fejlődése)
- egész napos iskolai ellátás,
- ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulásmódszertan tanítása
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése
- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

2.A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórta élő magyar származású tudósok öröksége is.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye

Módszerek:

- óvodai látogatás
- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája
- adatgyűjtés

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell. Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata. Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

1. tudományos tehetség
2. vezetői tehetség
3. pszichomotoros tehetség
4. művészi tehetség

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. Ahányféle emberi adottság és képesség van, annyi fejleszthető tehetséggé, s szinte ahány ember, annyi tehetséges ember is van. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételtlen összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben

foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, klubok
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, helyi, területi, országos)
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák

VII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére 2016/2017-es tanévtől – a 4. évfolyamosok bevonásával - iskolánkban diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak egyetértési joga van a következő kérdésekben:

- **az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek elfogadása és módosítása**
- **a tanulói szociális juttatások elosztási elvei eldöntésekor**
- **a házirend kialakításakor**
- **minden tanulókat érintő kérdésben**

Az iskolai diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni**

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához

Az iskolai diákönkormányzat munkáját, segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízza meg.

Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést - 2016. szeptemberétől - évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi

élet egészéről, az intézményi munkaterről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.
- A diákközgyűlésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.
- A diákközgyűlés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközgyűlés összehívásáért az igazgató felelős. A diákközgyűlés 1 tanév időtartamra a tanulók javaslatai alapján 3 fő diákképviselőt választ.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetése (ill. fenntartója) térítésmentesen biztosítja.

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés stb.) maga dönt.

VIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos **feltétele**, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola **nevelési programját**, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka **alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait** határozza meg.

Az együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, ennek nyomán pedig a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Iskolánk együttműködési formái:

Tanulók és pedagógusok együttműködési formái:

A tanulókat az iskola életről, az iskolai munkaterről illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója legalább évente egyszer, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órán tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a pedagógusok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és pedagógusok együttműködési formái:

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Közös csendesnap, gyülekezeti alkalmak

A szülők részéről a nevelőmunka segítségéhez az alábbi közreműködési formák az elvárhatók:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítás
- együttműködő magatartás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása
- családi nevelésben jelentkező esetleges problémák közös legyőzése
- érdeklődő, segítő hozzáállás
- szponzori segítségnyújtás.

A szülői ház és az iskola együttműködésének további színterei:

Tanévnyitó és tanévzáró istentiszteleteinket, valamint egyházi ünnepeinket, az iskolát életre hívó gyülekezet iránti kötődés kifejezéseként a templomban tartjuk.

Osztálykirándulások, melyeken a szülők segítőként vesznek részt a gyerekek felügyeletében, a szabadidős programok tartalmas eltöltésében.

IX. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- javítóvizsga.

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és érdemjeggyel nem volt értékelhető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
  - Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén egy, vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
  - A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
- A vizsgákra vonatkozó helyi szabályok:
  - a) Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
  - b) Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
  - c) A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
  - d) Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
  - e) A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
  - f) A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
  - g) A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
  - h) A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
  - i) Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
  - j) A vizsga a vizsgázó számára díjtalan
  - k) A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
  - l) A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
  - m) A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
  - n) A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
  - o) A jegyzőkönyv mellélete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.

- p) Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- q) A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- r) Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

6. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a választott kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők munkaközösségei állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

- 2016. júniusban: az 1, 2. 3. évfolyamon,

- 2017. évtől tanév végétől felmenő rendszerben, tanévenként : a 4-8. évfolyamon, melyről a nevelőtestület dönt.

7.A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
VIZSGA			
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
magyar nyelv	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
magyar irodalom	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
idegen nyelv	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
matematika	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
hittan			<i>szóbeli</i>
környezetismeret	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
éneke-zene		<i>szóbeli</i>	<i>gyakorlati</i>
vizuális kultúra			<i>gyakorlati</i>
technika, életvitel és gyakorlat			<i>gyakorlati</i>
testnevelés és sport			<i>gyakorlati</i>
FELSŐ TAGOZAT			
magyar nyelv	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
magyar irodalom	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
idegen nyelvek	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
matematika	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
hittan	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
történelem	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
természetismeret	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
fizika	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
kémia	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
biológia	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
földrajz	<i>írásbeli</i>		<i>szóbeli</i>
éneke-zene	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	<i>gyakorlati</i>

hon- és népismeret		<i>szóbeli</i>	
vizuális kultúra		<i>gyakorlati</i>	
informatika	<i>szóbeli</i>		<i>gyakorlati</i>
technika, életvitel és gyakorlat		<i>gyakorlati</i>	
testnevelés és sport		<i>gyakorlati</i>	

Az osztályozó és javítóvizsgákra vonatkozó tartalmi kritériumokat és értékelést a kerettantervek alapján kell kidolgozni.

X. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt a fenntartó engedélyezése alapján.

- Intézményünkbe minden tanköteles 6-16 éves tanuló kérheti felvételét. A felvétel elbírása során előnyt jelent, ha a leendő tanuló református család gyermeke, illetve családja valamelyik történelmi egyház felekezetének tagja.
- A felvételnél a hitoktatásban való részvételt, hitéletet mérlegeljük
- Az általános követelményeket kiegészítő szempontok az 1. évfolyamon: iskolaérettség írásos igazolása; idősebb testvér már az iskola tanulója; egyházközösséghez tartozás
- A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, és eltökéltek legyenek annak megvalósítására. A második évfolyamtól felfelé a felvételnél tanulmányi szempontok is érvényesíthetők. Lelkészi (plébánosi) ajánlás kérhető.

A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszálya, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alpprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – kivétel, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár– a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.

XI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

I. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatásának megvalósítása intézményünkben

1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatása az iskolai foglalkozásokon

Az iskolai elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése. Fontos, hogy rájöjjenek; egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkedhetnek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulhatják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
  - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
  - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
  - támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések

	<ul style="list-style-type: none"> - savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegélynyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk helyi tantervét a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló EMMI rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

Általános iskola – 1-4. évfolyam:

A **kötelező tantárgyak** esetében az ÉNEK „**A**” változatot adaptálja.

Magyar nyelven oktató cigány népismeret 1-4. évfolyamon „A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet” 10. sz. mellékletét (10.2.1. melléklet) képező cigány népismereti tanterv szerint.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika				1
Erkölcstan	±	±	±	±
Hit- és erkölcsstan	2(±)	2(±)	2(±)	2(±)
Környezetismeret	1	1	1+1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

Általános iskola – 5-8 évfolyam:

A **kötelező tantárgyak** esetében

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM – „A” változat

IDEGEN NYELV – „Idegen nyelv” változat

MATEMATIKA

(HIT- ÉS) ERKÖLCSTAN

TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

TERMÉSZETISMERET”A” VÁLTOZAT

FIZIKA- „B” változat

KÉMIA- „B” változat

BIOLÓGIA-EGÉSZSÉGTAN „A” VÁLTOZAT

FÖLDRAJZ

ÉNEK-ZENE- „A” változat

DRÁMA ÉS TÁNC/HON- ÉS NÉPISMERET - Hon- és népismeret

VIZUÁLIS KULTÚRA

INFORMATIKA

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

CIGÁNY NÉPISMERET

(A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet” 10. sz. mellékletét (10.2.1. melléklet) képező cigány népismereti tanterv szerint.)

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	+	+	+	+
Hit- és erkölcstan	2(+)	2(+)	2(+)	2(+)
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületeknek döntenie kell az évfolyamonkénti **órakeret 10%-ának (szabad órakeret) felhasználási módjáról.** (Az órakeret felhasználása kötelező.)

A nevelőtestület döntése alapján a szabadon tervezhető órakeretet az alábbiak szerint kívánja felhasználni:

- 1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra
- 2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra
- 3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, környezetismeret 1 óra
- 4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, informatika 1 óra
- 5. évfolyam: matematika 1 óra, informatika 1 óra,
- 6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, idegen nyelv 1 óra
- 7. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, idegen nyelv 1 óra
- 8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, idegen nyelv 1 óra

A fentiekén túl az iskolák dönthetnek a **tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról** is. Az iskola nevelőtestülete úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat; nem választ a választható tantárgyakból, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése, illetve a képességek fejlesztése céljából.

Ugyanakkor a 10% terhére beemeli a Nkt. 7.§.11. bek. szerint a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, így a cigány népismeret, a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletének megfelelően.

Az Oktatáskutató Intézet által közétett, magyar nyelvű cigány nemzetiségi tanterv alapján magyar, ének és osztályfőnöki helyi tanterv keretében oktatjuk magyar nyelven a cigány népismeretet, tekintettel arra, hogy Komádiban a cigány nemzetiség aránya meghatározó.

A magyar nyelvű cigány népismeret oktatását szolgáló kerettantervet adaptáció nélkül vesszük át, a tanterv a szerkesztett helyi tantervben megtalálható. A tantárgyi modulok integrálása a magyar, az osztályfőnöki és az ének tantárgyakba a munkaközösségek feladata.

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

1. Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.
2. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
3. Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
4. A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:
  - a) pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.
  - b) a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
  - c) a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.
  - d) A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola hirdetőjén elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak támogatást, **térítésmentességet** (ingyenes hozzájutást) a tanulók a tankönyvek megvásárlásához.

A tankönyvekkel és taneszközökkel kapcsolatos elvárásaink, a kiválasztás szempontjai:

- a tananyagot a Nemzeti alaptanterv összefüggéseiben jelenítse meg.
- a tanulók életkorának megfelelő eszköztárral segítse az ismeretek elsajátítását
- segítse elő a tanulói kompetenciák fejlesztését
- a gyakorlatok nyújtsanak lehetőséget a differenciálásra, a felzárkóztatásra, a tehetséggondozásra
- lehetőség szerint legyen hozzá elektronikus, digitális tan- és segédanyag
- tanulásra ösztönző, esztétikus kivitel, tartalom és forma összhangja
- tartósság.

4. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alapozó szakaszban történik az alapvető készségek, szokások kialakítása, a képességek fejlesztése. Az 1-2. osztályban folyó munka alapozó jellegű, mely a családi és óvodai nevelés eredményeire épül. Ez az alapfokú nevelés-oktatás bevezető szakasza, melyben fokozatosan átvezetjük a gyermeket az iskolai tanulás tevékenységeibe. Az iskola fogékonnyá teszi a gyermeket a környezete megismerésére, a társas kapcsolatok kialakítására.

Feladataink:

- a tanulást megszerettető, motiváló hatású osztályközösség kialakítása
- a tanulók énképének, önismeretének formálása
- a tanulók képességeinek, a tanítás-tanulás folyamatában a jártasságok, készségek fejlesztése
- korszerű tanulásszervezési, differenciálási módszerek használata
- az alapkészségek, alapkompenciák megalapozás, megerősítése és fejlesztése
- a tanulók között az első két évben tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- a tanulási nehézségek feltérképezése, a felzárkóztatás, a fejlesztő munka megszervezése
- műveltségi területek tananyagának minél magasabb szintű elsajátíttatása
- a tanulás tanítása
- az életkornak megfelelő helyes tanulási szokások, technikák kialakítása
- a közösségben folyó tanuláshoz szükséges értelmi, érzelmi tulajdonságok, a kötelességtudat formálása
- napirend kialakítása, az életkori sajátosságokhoz igazodó szokásrend kialakítása
- az iskolai közösség megismerése, helyes viselkedési, magatartási szabályok elfogadása
- az esélyegyenlőség lehetőségeinek megteremtésére törekszünk egyéni bánásmóddal
- a tehetséges tanulók számára tehetséggondozó tevékenységek szervezése, fejlődésük segítése, versenyztetés
- a művészetek iránti fogékonyság kialakítása
- egészséges életmódra nevelés a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során
- környezettudatos magatartás kialakítása
- nemzeti hagyományaink, ünnepeink megismertetése a tanulókkal, hazafiságra nevelés az iskolai ünnepeink közös megélésével

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat előtérbe kerül a 3-4. évfolyamon. Ebben a szakaszban meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Ez a kezdő szakasz mintákat ad a tanulóknak az ismeretszerzés lehetőségeire, fejleszti a feladat- és problémamegoldó képességet, ezáltal megalapozza a tanulási stratégiák elemi szintjeit. A tanulásszervezés során a gyermeki kíváncsiságra és érdeklődésre épít.

Feladatok:

- a 1-2. évfolyamon kialakult képességek, készségek továbbfejlesztése, a megszerzett tudás bővítése, továbbépítése
- differenciált módszerek alkalmazása a tanulók képességeihez, készségeihez alkalmazkodva
- a tanítás-tanulás folyamatában a differenciálás során a tanulók belső motivációira, előzetes ismereteikre, együttműködő képességeikre építünk, kooperatív tanulási technikák alkalmazása

- a tanulók egyéni tanulási módszereinek megalapozása
- az önálló tanulás és az önálló ismeretszerzés képességeinek kialakítása, ösztönzése
- tanulási attitűdök, motivációk formálása
- az önellenőrzés technikáinak szokássá válása
- önállóság az osztályközösség életének szervezésében
- a kulcskompetenciák hatékony fejlesztése
- a művészetek befogadására, megszerettetésére való nevelés
- a nemzettudat, a hazafiság és a hazaszeretet érzésének további erősítése
- testi-lelki egészségre törekvés
- környezettudatos magatartás kialakítása tevékenykedtető munkaformákkal

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Feladataink:

- kiemelt figyelmet szentelünk a személyiségfejlesztésnek, hiszen ebben az életkorban nő az iskolán kívüli személyiségformáló tényezők hatása
- a tanulók önértékelési képességének és önismeretének fejlesztése
- tudatosítjuk az együttműködés fontosságát a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban
- mintát adunk az életkornak megfelelő tanulási stratégiák kialakításához, az ismeretek tapasztalati megalapozásához

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás megalapozása. Ebben a szakaszban egyre összetettebb tudástartalmak kerülnek előtérbe. Hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, a pályaorientációra.

Feladataink:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- fejlesztjük az elvont fogalmi és elemző gondolkodást
- fejlesztjük a kreativitást
- kiemelt figyelmet fordítunk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére
- a tanulási stratégiák megválasztásában figyelembe vesszük az életkori jellemzőket, az ismeretszerzés tapasztalati megalapozására hangsúlyt fektetünk
- az egészséges életvitel kialakítása
- fokozatosan kialakítjuk az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat
- a tanulókat felkészítjük a továbbtanulásra érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően
- a tanuláshoz való pozitív hozzáállás kialakításával megalapozzuk az életen át tartó tanulást.

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok**A hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok**

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján református- és római katolikus felekezeti hitoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában.

Természettudományos nevelés

Főbb jellemzőit az iskola **környezeti nevelési programja** tartalmazza:

Adottságok, célok és tevékenységek:

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat:
Közepes forgalom	Közlekedési biztonság növelése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára biciklitároló
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben és a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés, (papír, műanyag flakkonok, szárazelem) komposztálás, - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Az iskolabelső	Tiszta környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - nyílászárók javítása,
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása, vízszűrő alkalmazása
Iskolakert, udvar	Tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen	- növények gondozása, madáretetők, kihelyezése, gondozása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élményközpontúságának növelése, az esztétikai érzék	- a tantermekben projektor - kreatív dekorációk, falitáblák, szemléltetőanyagok - digitális fényképezőgép, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

	fejlesztése	
--	-------------	--

Tanórai keretek

Magyar nyelv és irodalom:

- Az irodalmi művekben megjelenő természeti – és környezeti értékek, azok harmonikus kapcsolatának megismerése.
- Hivatalos iratok készítésének elsajátítása (kérvények, javaslatok, petíciók).
- Törekvés a helyes és szép beszédre.
- Az esztétikai, erkölcsi érzékenység fejlesztése.

Történelem:

- Hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet?
- A múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás formálása.
- A helyi történelmi értékek megismerése, védelme.
- A hagyományok tiszteletének kialakítása.
- Az egész világot érintő globális problémák megértésének segítése; hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelőssége és feladatai a problémák elhárításában, csökkentésében.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére

Idegen nyelv

- A nyelvtanítás egyéb módszereinek segítségével a hazai környezeti problémák megismerése; más országok hasonló problémáinak feltárása.
- Más népek környezetvédő tevékenységeinek, szervezeteinek megismerése.
- A környezettel szembeni nemzetközi felelősség szemléletének kialakítása.

Biológia és egészségtan:

- Ökológiai életmód kialakítása.
- A földi élővilág sokféleségének, e sokféleség értékének megismerése.
- Az élőlények alapvető szerkezeti – működési jellemzői, az azok között lévő ok – okozati összefüggések.
- A globális környezeti problémák és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségei.
- A környezet – egészségügyi problémák megismerése, megelőzésük illetve mérséklésük módjai.
- A testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikák elsajátítása.

Kémia:

- A tanulók figyelmének felhívása a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, valamint potenciális környezetvédő szerepére egyaránt.
- Az anyag – és energiatakarékosság, mint a környezetvédelem egyik hatékony módszere szemléletének kialakítása.
- Az elterjedt vegyszerek és ezek élettani hatásainak megismerése (környezetbiztonság).

- A különböző technológiák hatása a természeti és épített környezetre, ezek gazdasági hatásainak felbecsülése.

Földünk és környezetünk:

- Tapasztalatok, ismeretek, élmények szerzése a közvetlen élő és élettelen környezetről.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- A természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeként lezajló változások felismerése, értékelése.
- A regionális és globális problémák megismerése, és a lehetséges megoldási módok számbavétele.
- A természeti és társadalmi értékek megismerése, megőrzése.

Fizika:

- Az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosításának megismerése.
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti hasonlóság, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerése.
- A környezet változásainak, a változások okainak értelmezése, s ezek tudatában megoldások keresése a környezeti problémákra.
- A környezeti változások fizikai magyarázatának megismerése, megértése.

Matematika:

- A tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismerése mérése.
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése, statisztikai módszerek alkalmazása, reális becslések képességének kialakítása.
- Más tárgyakban megismert környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való szemléltetése, táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.
- A logikus gondolkodás, a szintetizáló – és lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Technika és életvitel:

- Annak a megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.
- A fenntartható fejlődés összefüggéseinek, követelményeinek, problémáinak feltárása.
- A környezetgazdálkodás lényegének megismerése.
- A környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatása.

Ének – zene:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet zenei ábrázolásának módjai.
- A természet szépségének megjelenítése a népdalokban.
- A zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepének felismerése.
- A „zenei környezetszennyezés” felismerése.

Rajz és vizuális kultúra:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei.
- A hagyományápolás fejlesztése (pl. népi építészet, díszítőművészet).
- A természetes alapanyagok használatának ismerete.
- Műalkotások elemzése környezetnevelési szempontok szerint.
- A tárgyi világ formanyelvi elemeinek ismerete, a tartalom és a forma összefüggése.
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatása, megismerése.
- Példák mutatása környezetbarát formatervezésre.

Testnevelés:

- A környezeti hatások és az egészséges testi fejlődés közötti összefüggés felismerése, megértése.
- A sport nélkülözhetetlen szerepe az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- A környezetszennyezés egészséget veszélyeztető hatásai a sport szemszögéből nézve.
- Lehetőség szerint természetes anyagok használata a sportoláshoz (sportruházat, sportszerek).

Tanórán kívüli keretek

Egésznapos iskola

A „guruló napirendben” zajló tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás.

A jól tervezett és megszokott, ütemezett napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi egészségüket, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Szakkörök

Az érdeklődő, kutató típusú, vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere: természettudományi tehetséggondozó.

Tanulóknak adott külön feladatok (projektek)

Az érdeklődő diákok számára lehetőség nyílik a környezeti neveléshez kapcsolódó témák, problémák önálló kutatására, feldolgozására (szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás stb.)

Akciók, erdei iskolai programok

Jeles napokon (pl. Víz napja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja) versenyek, kirándulás, vagy egyéb rendezvény szervezésével hívjuk fel a figyelmet a helyi vagy globális környezeti problémákra.

Az erdei iskolai képzés programja, a komplex természetszemlélet kialakítása

Az erdei iskolánk oktatási célja:

- A természet sokszínű megismerése
- Konkrét hazai tájak, társulások (vizes élőhelyek) megismerése
- A társulások fajainak ökológiai szemléletű jellemzése, értékelése
- Az élővilág sokféleségének (diverzitás) bemutatása

Az erdei iskolánk nevelési céljai:

- Helyes környezeti attitűdök kialakítása
- Természeti környezet állapota iránti érzékenység
- Ökológiai szemlélet kialakítása
- Közösségi szociális formák elsajátítása, szociális érzékenység kialakítása
- Egészséges életmódra nevelés

Az erdei iskolai képzésben való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy pályázati forrásból valósulhat meg.

A mindennapos testnevelés

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**” c. fejezetében találhatók.

Az idegennyelv-oktatás

Intézményünkben az első évfolyamtól kezdődően az angol oktatása része a tanórai foglalkozásoknak.

Az emelt szintű képzési forma

Intézményünket illetően nem releváns

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje**” c. fejezetében találhatók.

5.. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**” c. fejezetében találhatók.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

1.-8. évfolyam: hit- és erkölcsstan tantárgy esetében a tanuló választhat, hogy református, vagy római katolikus hittanon kíván részt venni, heti 2 órában.

Az órakeretben feltüntetett tantárgyakon túl nincs lehetőség tantárgyak választására.

Pedagógusválasztásra intézményünkben a felmenő rendszerű oktatás miatt belátható ideig nincs lehetőség.

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

1. Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

A) Követelmények:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képeség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

B) Az értékelés formái:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a hagyományos osztályzatos módszert használjuk, azaz a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- a) heti egy órás tantárgynál havonta 1 érdemjeggyel,
- b) heti kettő havonta legalább kettő érdemjeggyel,
- c) heti három vagy annál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő-három érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- negyedéves értékelés a szülőknek a tanuló előmeneteléről,
- bukás veszélye esetén az osztályfőnök értesíti a szülőt írásban gyermeke eredményéről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletgárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az értékelés módja:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzatos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

Az 5-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Kiemelkedő tantárgyi teljesítmény félév és tanév végi osztályzata: kitűnő (5).

A tanuló tanulmányi előmenetele ellenőrzésének típusai:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
  - írásbeli felelet ,
  - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat,
  - kisdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
  - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),

- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- egyéb tanulói produktumok (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A tanulók munkájának szöveges értékelése

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzások módszert használjuk. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

Néhány tantárgy értékelése szöveges minősítéssel történik: pl. minden évfolyamon hit és erkölcstan, hon és népismeret.

Minősítés: kiváló, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és a kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

a., Alapelvek

- A tanulók értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a nevelők és az osztályban tanító nevelők véleményét is .
- Az 1. és 2. évfolyamos értékeléseket az EMMI Oktatási Államtitkárság által kiadott a „Szöveges értékelést , minősítést támogató szoftver” használatával készítik el.

- A szöveges értékelés tartalmi szempontjai:
  - magatartás
  - szorgalom
  - tantárgyi teljesítmények
  - a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés,
- a fejlődés, illetve fejlettség az alapvető készségekben és képességekben.

Az értékelés záradékolása az iratkezelési szabályzat bizonyítványi záradékainak megfelelően történik.

b.,Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás,- egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőnek, tanulónak egyaránt.

c., A szöveges értékelés módja:

1. Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.
Megfogalmazódhat:
  - a tanító részéről
  - a tanulótlársak részéről
  - önértékelés formájában
2. Írásbeli: például
  - a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
  - témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
  - aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenő füzetbe),
  - első negyedévkor, félévkor, harmadik negyedévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés.

d. A szöveges értékelés dokumentumai:

- Az EMMI által jóváhagyott bizonyítvány, törzslap

Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójába kell elhelyezni.

A naplóba a negyedéves értékelések nyomtatott másodpéldányai, a felmérők %-os eredményei és a tájékoztató füzetben megjelenő alkalmi értékelések kerülnek.

- Tájékoztató füzet.

A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következőképpen végezzük:

Teljesítmény	Szöveges értékelés	Érdemjegy
0-30%	felzárkóztatásra szorul	elégtelen (1)
31-60%	gyenge	elégséges (2)
61-75%	megfelelt	közepes (3)
76-90%	jól megfelelt	jó (4)
91-100%	kiválóan megfelelt	jeles (5)

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A sokszínű tevékenységformákkal összhangban: pl. produktum értékelése (az egyes tanulóknál, csoportmunka esetében), projektnél, témahétnél, gyűjtőmunka, stb. Annak meghatározása, hogy a produktumok milyen súllyal kerülnek figyelembevételre a többi osztályzathoz képest.

A) A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái :

a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető

c) Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény (%)	Érdemjegy
0 – 39	elégtelen (1)
40 - 55	elégséges (2)
56 - 75	közepes (3)
76 - 90	jó (4)
91 - 100	jeles (5)

B) Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzesszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

b) A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Szorgalmi feladatok, füzetvezetés, gyűjtőmunka, versenyeken, műsorokon való részvétel érdemjegyeik figyelembe vétele szaktanár egyéni elbírálása szerint történik (zöld színnel).

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.

b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;

c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

- Hiányzás miatti felmérés pótlását a szaktanár írásban közli a tanulóval, szülővel. (dolgozatírás helyét, idejét, tananyagát)

d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.

e) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességei, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- Folyamatosan tájékoztassák az önálló tanulást segítő nevelőket a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról
- A házi feladatok kerüljenek ellenőrzésre
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik órától a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni. A második év végétől a hagyományos osztályzások módszert használjuk, azaz a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító nevelőkre, a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet mindig betartja
- iskolán kívüli magatartása a társadalmi elvárásoknak megfelelő
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- tisztelettudó
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet

Jó (4) az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás
- kisebb viselkedési hibái szóbeli figyelmeztetéssel kezelhetők
- nevelőivel, szüleivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias
- a házirend életkorának megfelelő előírásait kis hiányossággal betartja

Változó (3) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait többször nem tartja be
- nevelői szóbeli figyelmeztetése nem elegendő a magatartási, viselkedési hibáinak korrigálására
- viselkedésével időnként zavarja az órák menetét, társait a tanulásban
- az udvarias viselkedés szabályait nem mindig tartja be
- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- az iskola házirendjét gyakran megsérti
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik
- súlyosabb vétségeket is elkövet
- a közösség fejlődését hátráltatja
- viselkedése kihívó, nem iskolai életnek megfelelő
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

Példás:

- önmagához mérten fejlődő teljesítményt nyújt
- munkavégzése pontos, megbízható
- igényli tudása bővítését, munkáját ésszerűen, céltudatosan tervezi meg
- önálló a munkában, önellenőrzésre képes
- kötelességtudata magas fokú, kapott és vállalt feladatait maradéktalanul elvégzi
- érdeklődése az iskolán kívül ismeretanyagra is kiterjed
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó:

- az órákra lelkiismeretesen készül fel

- feladatait rendszeresen, megbízhatóan elvégzi, de többletmunkát nem, vagy csak ritkán vállal
- a tanórákon többnyire aktívan vesz részt
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől, feladatvégzése pontatlan, hiányos
- teljesítménye ingadozó, a tanulásban nem kitartó
- önálló munkájában figyelmetlen, figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődéséért
- tanulmányi feladatait folyamatosan nem végzi el, megbízhatatlan, figyelmetlen
- órai munkája passzív
- felszerelése hiányos, taneszközeit nem hordja el
- a tanulásához nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tárgyból elégtelen
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanulásához nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül

Az osztályzatról a tanulót és a szülőket félékor értesítő, végén bizonyítvány útján értesítjük.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képességszintjét!

8. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

- Az iskola magasabb évfolyamába léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek

meglétét és a minimális tényanyag tudást valamennyi tantárgyból.

- A tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.
- Ha a tanuló év végén egy, illetve kettő tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló három vagy több tantárgyból kapott év végén elégtelen osztályzatot, a tantestület döntésétől függ, hogy javítóvizsgát tehet-e vagy tanulmányait csak az adott tanév megismétlésével folytathatja.
- Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy, vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
  - ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja és érdemjeggyel nem volt minősíthető, a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgát tehet,
  - magántanuló volt

Sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamismétlést von maga után.

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

1. Hit-és erkölcsstan oktatás

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból a református-, illetve római katolikus hittant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

2. Idegen nyelv oktatás

Egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból az angol nyelvet tanulók homogén csoportjainak megszervezése 4. évfolyamtól

3. Számítástechnika/ Informatika oktatás

Egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból a tanulók homogén csoportjainak megszervezése 4. évfolyamtól

Egyéb foglalkozások szervezése

A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán (minimum 10 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösség javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A tantárgyi órakeret 10%-ának terhére a nevelőtestület beemeli a Nkt. 7.§.11. bek. szerint a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, így a cigány népismeretet, a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletének megfelelően.

Az Oktatókutató Intézet által közétett, magyar nyelvű cigány nemzetiségi tanterv alapján az alábbi tantárgyak műveltség tartalmába épül be a cigány népismeret 1-8. évfolyamon:

1-4. évf.: magyar, ének és osztályfőnöki

5-8. évf. magyar, történelem, ének

Az Oktatókutató Intézet által közétett cigány népismeret tanterv tartalmát átvéve oktatjuk magyar nyelven a cigány népismeretet, tekintettel arra, hogy Komádiiban a cigány nemzetiség aránya meghatározó.

11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A jelenlegi jogszabályok szerint a 2014/2015 tanévtől a NETFIT mérés a kötelező az általános iskola 5-8. évfolyamán.

Alsó évfolyamokban 1-4. évfolyamokon a mérési feladatok gyakorlása történik:

- helyből távolugrás
- 15 vagy 20 méteres ingafutás
- törzsemelés
- ütemezett fekvőtámasz
- ütemezett felülés
- kézi szorító erő
- hajlékonyság

Az 5-8. évfolyamon testnevelés tantárgyat tanító pedagógus – az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban – a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) mérési módszerrel, és a hozzá kifejlesztett eszközök alkalmazásával elvégzi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos feladatokat. A mérés eredményeit rögzíti a NETFIT informatikai rendszerbe. Tanévenként elemzik és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének továbbfejlesztése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A mérések iskolai adatai alapján a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok tanévenként javaslatot tehetnek a nevelési program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig a testnevelőnek, a tanuló mérési azonosítójának

alkalmazásával kell feltölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi érés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A mérés célja:

A tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése, a tanulók fittségi szintjének növelésén keresztül, az egészséghez szükséges fittségi állapot fejlesztése, megőrzése.

NETFIT tartalmi területei (három tartalmi területhez négy fittségi profil kapcsolódik)

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó profilok			
	Tartalmi területek	Fittségi profilok	Leírás
1.	A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések – az antropometriai paraméterek mérése és a testösszetétel becslése	1.1 Testösszetétel és tápláltsági profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és a testmagasság értékéből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értéket.
2.	A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya) tesztek	2.1 Vázizomzat fittségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.
		2.2 Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.

3.	A tanulók aerob kapacitására vonatkozó (pálya)tesztek	3.1 Aerob fitsségi (állóképességi) profil	Az aerob fitsségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigénfelhasználási képességének mutatója.
----	---	---	---

A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

1. Testtömeg mérése
2. Testmagasság mérése
3. BMI (az előző két érték alapján számítva)
4. Testzsírszázalék mérése

A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fitsségére vonatkozó mérések, tesztek

	Mérés megnevezése	Mérés célja
1.	Ütemezett hasizom teszt	Has-izomzat erejének és erő-állóképességének mérése.
2.	Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése.
3.	Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erő-állóképességének mérése.
4.	Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális erő kifejtési képességének mérése.
5.	Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének érése.
6.	Hajlékonysági teszt.	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése.
7.	Állóképességi ingafutás teszt 15m, ill. 20m	Maximális oxigénfelvevő-képesség becslése.

12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk befogadó intézmény, nyitott a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a) a nevelésbe-oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) a nevelés-oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények differenciált meghatározása és értékelése,
- d) a neveléshez-oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) a neveléssel-oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- g) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h) a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti

- különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

Intézményünkben nem működhet olyan szakkör, diákkör és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezet, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket biztosítunk, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élő családok szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét
- a tanulók (HH/HHH) eloszlását az egyes iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást

- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget

Az esélyegyenlőség biztosítását szolgáló dokumentum

Az intézmény 2015. december 31-ig elkészíti, és folyamatosan karbantartja a **köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv** c. dokumentumot, Komádi Város Önkormányzata esélyegyenlőségi tervével egyeztetve. A Komádi Református Egyházközség által elfogadott intézkedési terv felülvizsgálatára 4 évenként kerül sor.

Az esélyegyenlőségi intézkedési terv nyilvánosságát az intézmény lehetővé teszi.

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskolai jutalmazás formái:

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti

a, Az iskolában tanév közben a következő dicséretetek adhatók:

- nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

b, Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába kell bevezetni.

c, Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt

vehetnek át. Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki:

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- árt az iskola hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

A büntetés formái:

- nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban, írásban),
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés (szóban, írásban)
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabását a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

14. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különбөзeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltéssel

A hasonló típusú iskolából történő átvétel lehetőségei és feltételei

- „A tanuló joga, hogy kérje az átvételét másik, azonos vagy más típusú nevelési oktatási intézménybe.” Nkt.46.§ (6) bekezdése „n” pontja szerint.
- 1-8. évfolyamon különбөзeti vizsga, évfolyamisméltés nélkül folytathat tanulmányt az a tanuló, aki hasonló típusú iskolából kéri átvételét.
- Abban az esetben, ha a felvételét kérő tanuló korábban nem tanult valamilyen tantárgyat, akkor sajátos helyzetét figyelembe véve egyedi támogatást kap a felzárkózáshoz, az eltérésből fakadó hiányosságok pótlásához. A különбөзeti vizsgára való felkészülés legfeljebb egy félév, nyelvi nehézségek, illetve egy évnél hosszabb külföldi tartózkodás esetén az adott tanév végéig tartó időszak lehet.
- A tanuló átvételéről az intézményvezető dönt, a fenntartó engedélyezése alapján.
- A tanuló átvételére a tanítási év közben bármikor lehetőség van.

- Az átvételi kérelemkor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az elvégzett iskolai évfolyamokat igazoló bizonyítványt.

Az iskolai átvételi kérelem elbírálásáról értesíteni kell az előző tanulói jogviszonyt ellátó iskola vezetőjét.

15. Az iskola egészségnevelési programja:

Az egészségnevelés alapelvei:

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoporthoz)

Az egészségfejlesztés célja:

Az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

Egészségnevelés, fejlesztés területei:

A./ Testi nevelés:

- személyi higiéné
- környezethigiéné
- környezetvédelem
- testnevelés- és sport –rendszeres mozgás
- egészséges táplálkozás
- baleset megelőzés
- elsősegélynyújtás
- szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés
- testi épség megővésének igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság)
- életkorral járó biológiai sajátosságok

B./ Pszichohigiénés nevelés:

a./ Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia

b./ Stresszelhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, éntudat
- dönteni tudás

c./ Devianciák megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

d./ Érzelmi nevelés

- az életkorral járó pszichohigiénés életmódi tennivalók
- érzelmeket felismerni, kifejezni saját erőnyeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése

C./ Szociális higiénés nevelés:

a./ Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)
- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei

Az egészségnevelés szinterei

11./ Tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyában megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni.

2./ Egészségnevelés a testnevelési órákon

- A választott kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatása: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése
- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

3./ Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel.

Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlsomagolás”.

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.

Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére történő felhívásokat, mint a drog, alkohol és a dohányzás, a 7-8. évfolyamon beépítjük az osztályfőnöki órák tananyagába a védőnő, rendőrség szükség szerinti bevonásával.

4./ Egészségnevelés tanórán kívül

a. Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások;

b. Részvétel megyei, vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, illetve országos sport, egészség- témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórán kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk

c. Helyi kezdeményezések

Témanapok

Olyan témanapokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot.

5./ Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai

étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések

A prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos mérések elvégzése után az információk feldolgozása, a helyzetkép felvázolása, a feltételrendszer elemzése következik. Ez alapján fogalmazódnak meg a célok.

Az ellenőrzés, értékelés a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálatát jelenti. Évenként egyszer átfogó értékelést végzünk, így újabb információkat kapunk. Követhetővé válik, mi az, amit meg tudtunk valósítani, melyek voltak a sikeres tevékenységek. Ezek alapján módosítható a célkitűzés, megváltozhatnak, eltolódhatnak a hangsúlyok.

16. Az iskola környezeti nevelési elvei

„Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is.” Mt. 6,21

Alapelvek, célok

Az ember környezetéhez hozzátartozik mind a természetes, mind az épített, mind a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

- Ébresszünk hajlandóságot gyermekekben a **környezet védelmét szolgáló** programokban való aktív részvételre.
- Alakítsuk ki a tenni akarást a problémák megoldására.
- Fejlesszük ki az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Tegyük érzékennyé a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.

Feladatok:

- Segítsük a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel megalapozását, a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Tegyük lehetővé a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Készítsük fel a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, döntenek akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben.
- Ismertessük meg a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- Építsük be a környezeti nevelést valamennyi tantárgyba.
- Szervezzünk a természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programokat.

- A gyermekek vegyenek részt környezetóvó, javító tevékenységekben a különböző természetvédelmi szervezetek (pl. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának kihelyezett irodája, Madártani és Természetvédelmi Egyesület) által hirdetett programokban.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet:

- hagyományos, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük, illetve
- nem hagyományos tanóra ami lényegében a komplex (kereszttantervi, tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. projektmódszer, erdei iskola, témanap-témahét, terepgyakorlat stb.) Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórakeretben történnek.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva – a tantárgyi programokból kiindulva – meg kell határozni a környezeti nevelési tananyagot. Minden tantárgyba be kell építeni a környezeti nevelés célkitűzéseit.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

Kötelező tananyag elsajátítása nem hagyományos (45 perces) órakeretek között is történhet.

- **Erdei iskola:** „Az erdei iskola olyan többnapos, szorgalmi időben, *pályázati forrásból, vagy önköltségesen* megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő (kooperatív-interaktív) megismerő tevékenységére építik. Az ismeretszerzés folyamatában elsősorban tanulási technikákra helyezi a hangsúlyt. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.” (Lehoczky János)
- **Témanap – témahét:** Ilyenkor választunk egy témát, melyet projektmódszerrel dolgozunk fel, korosztályoknak megfelelően. Témahétnek felelhet meg pl.: az ősszel tartható Erdők Hete. Ezen a héten dolgozhatjuk fel a fákkal, erdővel kapcsolatos tananyagokat, mind a természettudományos, a művészeti, mind a magyar nyelv és irodalom (versek, más szövegek feldolgozása), idegen nyelvi tantárgyakból.

- **Jeles napok:** Ide a hagyományosan, minden évben megtartott, állandó programmal rendelkező jeles napokat vesszük listára, melyen kötelező tananyagot sajátítottunk el. Iskolánkban ilyen a víz világnapja, a madarak és fák napja, a Föld napja.

Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkör
- önképzőkör
- gyűjtőmunka
- diákkonferencia
- nyári tábor
- kézműves foglalkozás
- színház
- kirándulás, túra
- tanulmányút
- múzeumlátogatás, foglalkozás
- állatkert látogatása
- pályázatokon való részvétel
- iskolakert gondozása
- hulladékgyűjtés
- kiállítás, prezentáció (készítés, megtekintés)
- települési környezet szépítése.

Módszerek, munkaformák funkciója

Használhatunk hagyományos módszereket, de a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabbak az élményalapú, tevékenységalapú, interaktív módszerek. Törekedni kell ezek minél sokoldalúbb alkalmazására. A választott programok és az alkalmazott módszerek lényege:

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az

ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette

Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseire (pl. megfelelő szerszámok)

A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelési szempontjai:

Egyes tanulók esetében:

- a szociális képességek alakulása;
- a beállítódások és értékorientáció fejlődése;
- a csoporthelyzet megismerése;
- a konfliktuskezelés módjai;

Osztályközösségek esetében:

- a csoportviszonyok alakulása;
- a közvélemény, a morális gondolkodás változása;
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása;
- a tevékenységrendszer megismerése;

Tantárgyak

A tantárgyakban előírt környezeti nevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

A tanulók személyiség-fejlődése

A tanulók személyiségének formálódását mérhetjük: kérdőívekkel, szociometriai vizsgálatokkal.

Az iskolai környezet

Feladatok :

- Ügyeljünk az iskola esztétikusságára.
- Adjuk meg a lehetőséget, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében.
- Az iskolaudvar zöldítése.
- Hulladékkezelés: szervezzünk az iskolában a szelektív hulladékgyűjtést.

- Komposzt készítése, felhasználása.
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: nyílászárók megfelelő szigetelése, energiatakarékos izzók beszerelése, víztakarékos WC tartályok

2. Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- Pedagógusok és az iskola dolgozóinak példamutató magatartása.
- Kulturált étkezés.
- Szünetekben szellőztetés, minél többet legyenek a gyerekek az udvaron stb.
- Délutáni foglalkozás megszervezése.

Záró rendelkezések

1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának rendje:

a./ A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A nevelőtestület számára, a program elfogadása előtt, az igazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetését.

b./ A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A helyi pedagógiai program 1-1 példánya az intézmény igazgatói irodájában, irattárában, ill. könyvtárában kerül elhelyezésre

c./ A tájékoztatás rendje

Az érdeklődők a könyvtárban olvashatják el a dokumentumot, ill. az intézmény honlapjáról is lehetőség van azt letölteni.

d./ A pedagógiai program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását - indoklás mellett - kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, a munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni.

A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról. Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

Felülvizsgálat: 2018. június 30.

2. Legitimációs záradék

A Sulyok István Református Általános Iskola **nevelőtestülete** a Pedagógiai Program elkészítéséhez, elfogadásához és értékeléséhez előírt véleményezési jogát gyakorolta, az intézmény vezetőjének előterjesztése alapján a pedagógiai programot 2015. augusztus 21-én elfogadta.

A Sulyok István Református Általános Iskola vezetője a pedagógiai programot jóváhagyta.

Komádi, 2015. augusztus 21.

A Komádi Református Egyházközség Presbitériuma a pedagógiai programot 10/2015.08.21 határozatával jóváhagyta.

Komádi, 2015. augusztus 21.

KOMÁDI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG

LELKÉSZI HIVATALA

4138. KOMÁDI; Dózsa Gy.u.3.

Telefon:06 30 638 5700

Drótpostacím: baloghsan@gmail.com

OTP.folyószámlaszám: 11738132-20005980

Presbiteri Jegyzőkönyvi Kivonat

A Komádi Református Egyházközség 2015. augusztus 21.-én tartott ülésén a 10/2015.08.21. számú határozatával a következő határozatot hozta:

A Komádi Református Egyházközség presbitériuma, mint a Sulyok István Református Általános Iskola (Komádi, Dózsa Gy. u. 1.) fenntartójának döntéshozó szerve, a Sulyok István Református Iskola módosított, folyó év augusztus 21. napjával keltezett pedagógiai programját elfogadja, s jóváhagyja.

Komádi, 2015. augusztus 21.

Tóth László Gergely
gondnok

P.H.

Sulyok István Református Általános Iskola
4138, Komádi, Dózsa György. u. 1.

Jegyzőkönyvi kivonat

Jelen vannak: Szűcs Ágnes Intézményvezető
Benke Csaba Ottóné, Fazekas Terézia, Kótiné Nyitrai Mária, Szabó Károlyné, Szabóné
Czere Katalin, Vmirjánczki Andrea, mint a nevelőtestület tagjai.
Fenntartó részéről: Balogh Sándor lelkipásztor

A Sulyok István Református Általános Iskola nevelőtestülete a Pedagógiai Program elkészítéséhez, elfogadásához és értékeléséhez előírt véleményezési jogával élt. Az intézményvezető előterjesztése alapján a módosított pedagógiai programot, beleértve az ismertetett óratervet 1/2015(VIII.21) határozatával egyhangúan elfogadta.

A Sulyok István Református Általános Iskola intézményvezetője a pedagógiai programot jóváhagyta.

Komádi, 2015. augusztus 21.

Szűcs Ágnes
intézményvezető

Jelenléti ív

2015. augusztus 21.

1. Balogh Sándor
2. Benke Csaba Ottóné
3. Fazekas Terézia
4. Kótiné Nyitrai Mária
5. Szabó Károlyné
6. Szabóné Czere Katalin
7. Szűcs Ágnes
8. Vmirjanczki Andrea

Benke Csaba Ottóné.....
Fazekas Terézia.....
Kótiné Nyitrai Mária.....
Szabó Károlyné.....
Szabóné Czere Katalin.....

Vmirjanczki Andrea.....